

Çocuğunuza aşı yaptırıp yaptırmamaya karar verebilmek için daha fazla bilgiye mi ihtiyacınız var?

Bu bilgilendirme, çocuklarına aşı yaptırma konusunda tereddüt içinde olan ya da çocuklarına aşı yaptırmayı reddeden ebeveynlere yöneliktir.

Bir çocuğun aşı olup olmamasına her zaman anne-babası karar verir. Sağlık hizmetleri kapsamında verilen hastalık önleyici hizmet ve tedavilerin riskleri ve avantajları hakkında bilgi alma hakkına sahipsiniz. Aynı şey, aşılar için de geçerlidir.

Aşı yaptırmamayı veya bir süre beklemeyi uygun görseniz bile, istediğiniz zaman yine de seçiminizi çocuğunuza aşı yaptırma yönünde kullanabilirsiniz. Çocuklarının Ulusal Aşılama Programı'na göre aşılmasını reddeden pek çok ebeveyn, bunun yerine çocukları biraz daha büyüdükten sonra aşı olmaya başlamalarını tercih etmektedir.

Bilinmesi önemli olan şeyler nedir?

Çocuğunuzun aşılmasını ertelemeye veya reddetmeye karar verirken içinizin rahat olması için, ebeveyn olarak bilmeniz gereken şeyler şunlardır:

- Çocuklara yönelik ulusal ve bölgesel aşılama programlarında önerilen aşılamanın yararları ve riskleri. Daha fazla bilgiye sayfanın en altındaki bağlantılardan ulaşabilirsiniz.
- Aşısız çocuklar, örneğin boğmaca gibi, çocuk aşı programı kapsamında aşılanan hastalıkların bulaşması ile, bu hastalığa yakalanma riski altındadır. Bu da ağır seyreden bir hastalığa yol açıp, kalıcı hasarlar bırakabilir. Aşılammış bir çocuk, çoğu kişinin aşılammış olduğu ortamlarda bulunduğu sürece, toplum bağışıklığı sayesinde korunur (ancak bu, tetanoz için geçerli değildir, aşağıda daha fazlasını okuyabilirsiniz). Böyle bir durumda enfekte olma riski küçüktür.
- Ancak unutulmamalıdır ki bir hastalığın bulaşma riskinin bulunması için tek bir enfekte kişinin gruba girmesi yeterlidir. Eğer hastalık, örneğin kızamık gibi solunum yoluyla yayılan bir hastalıksa bu risk artar. Pek çok insan bir araya geldiğinde enfeksiyon riski artar. Biraz daha büyük çocuklar ve gençler için, örneğin kamp konaklamaları, konserler veya spor etkinlikleri, bu gibi yerlerin arasında sayılabilir.

- Aşısız çocuklarla seyahat ederken, varış noktası enfeksiyonun yayılım riskinin çok az olduğu bir ortam olsa bile, havaalanları gibi enfeksiyon riskinin daha fazla olduğu yerlerden geçmeniz gerekebileceğinizi unutmamalısınız.
- Aşılama kapsamındaki bazı hastalıklar diğer ülkelerde yaygındır. Aşılammamış bir çocuk seyahat ederken ya da bu ülkelerden birinden İsveç'e seyahat eden biriyle temas ettiği takdirde, bu gibi bir hastalığa yakalanabilir.
- Aşılammamış bir çocuk, aşıladığımız hastalıkları başkalarına bulaştırma riski oluşturabilir. Örneğin, daha korunmasız olan aşı olamayacak kadar küçük bebeklere ve bağışıklık sisteminde bozukluklar olan kişilere.
- Çocuğunuzu götürdüğünüz sağlık çalışanlarına, çocuğunuzun aşısının olmadığını söylemeniz çok önemlidir. Bu, bazı durumlarda acilen diğer önlemlere/tedavilere ihtiyaç duyulmasını gerektirebilir (tetanoza karşı önleyici tedavi için aşağıya bakınız).

Aşılammamış çocuğu bilgilendirme

Bir ebeveyn olarak, çocuk adına aşılanmayı reddettiğinizi not etmeniz ve zamanı geldiğinde çocuğa bildirmeniz iyi olur. Aksi takdirde çocuk, hayatının ileriki bir döneminde diğer "herkes" gibi kendisinin de aşısının olduğunu sanması sonucunda örneğin, hastalık kapma riski olduğunun farkında olmadığı için seyahatlere çıkarak, sağlığını tehlikeye atabilir.

Aşısız çocuklarda tetanoz nasıl önlenebilir?

İsveç'te sunduğumuz tetanoz ve diğer hastalıkların aşılara dair daha fazla bilgiye aşağıdaki bağlantılardan ulaşabilirsiniz. Aşılammamış bir çocukta tetanoz enfeksiyonu riski oluşmuş ise, ebeveyn olarak hemen aynı gün hangi önlemleri almanız gerektiğini bilmeniz gerekir.

Tetanoz, tüm dünyada toprakta ve gübrede bulunan bir bakterinin neden olduğu, yara ile bulaşan ciddi bir enfeksiyondur. Tedavi edilmediğinde, tetanoz enfeksiyonu sıklıkla ölüme yol açar.

Tetanoza karşı İsveç'te genel aşılama programının bir parçası olarak etkili bir aşı bulunmaktadır. Tetanoz enfeksiyonuna karşı korunmanın tek yolu aşıdır, çünkü ne hastalık öyküsü ne de toplum bağışıklığı koruma sağlamaz. İsveç'te, her yıl aşılanmamış kişilerde, özellikle yaşlı yetişkinlerde bir kaç tetanoz vakası görülür.

Tetanoz enfeksiyonu, örneğin bahçelerde ve parklarda oyun oynarken veya çalışırken meydana gelen bir hayvan ısırığı veya yara sonucunda ortaya çıkabilir. Bu nedenle çocukların henüz bebek iken, yani açık havada oynamaya başlamadan önce tetanoz aşısı olmaları önerilir. Önemsiz yaralar da tetanoz enfeksiyonuna yol açabilir.

Köpek veya kedi gibi evcil hayvanlarınız varsa, tırmık veya ısırık sonucunda tetanoz enfeksiyonu riski oluşabilir. İsveç Halk Sağlığı Kurumu'nun web sitesinde tetanoz hakkında daha fazla bilgi bulabilirsiniz:

[Tetanoz – İsveç Halk Sağlığı Kurumu](#)

Aşısız veya eksik aşı olan çocuğunuz yaralanır veya bir hayvan tarafından ısırılırsa, çocuk hemen aynı gün acil servise götürülerek, gereken önlemler belirlenmelidir. Daha sonra doktor,

diğer şeylerin yanı sıra, özellikle tetanoz bakterisini hedef alan immünoglobulinin verilir verilmemesi gerektiğini değerlendirir.

İmmünoglobulin, vücudun bağışıklık sistemi tarafından, virüs ve bakteri gibi yabancı maddeleri bulmak ve tanımak için kullanılan antikorlardır. Doktor ayrıca tetanoza karşı aşlamaya başlanıp başlanmayacağına da karar verir.

Siz bir ebeveyn olarak, ya da çocuğunuzun doktoru/hemşiresi bu konuda daha fazla bilgiyi aşağıdaki adreste bulabilirsiniz:

[Yaralanmalarda tetanoz profilaksisi – Tıbbi görevliler için sağlık rehberi](#)

Aklınıza takılan bir şey olursa, Çocuk Sağlığı Merkezindeki hemşire ve doktorlarla iletişim kurmaktan çekinmeyiniz!

Daha fazla bilgi için

[Çocuk Sağlığı El Kitabı](#)

[Çocukların aşılması - 1177.se](#)

[Aşı ve güvenlik - İsveç Halk Sağlığı Kurumu](#)

[Aşılara Dair Bilgilendirme](#)

[İsveç çocuk aşı programı hakkında velilere yönelik bilgilendirme \(birkaç dilde mevcuttur\)](#)

[Oxford Aşı Grubu](#)

[BVC-podcasti: Aşı - bu yüzden önemli](#)

[BVC-podcasti: Aşı - kime güvenmeliyim](#)

/Stockholm Bölgesi Çocuk Sağlığı Birimi, güncellenme tarihi 07.05.2021